

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

SVEIKATOS MOKYMO IR LIGŲ PREVENCIJOS CENTRAS

**VILNIAUS UNIVERSITETO MEDICINOS FAKULTETO
VISUOMENĖS SVEIKATOS INSTITUTAS**

**LIETUVOS GYVENTOJŲ SVEIKATOS RAŠTINGUMO TYRIMO
DUOMENŲ APŽVALGA**

Vilnius

2012

TURINYS

Įvadas	3
Naudojimasis įvairiais sveikatos informacijos šaltiniais	4
Gautos sveikatos informacijos supratimas	5
Gautos sveikatos informacijos poveikis respondentų elgsenai	6
Išvados ir pasiūlymai	7
Priedai	
1 priedas. Gyventojų sveikatos raštingumo tyrimo anketa	8
2 priedas. Gyventojų sveikatos raštingumo tyrimo anketų statistika	10
3 priedas. Gyventojų sveikatos raštingumo tyrimo duomenų lentelės	11
1 lentelė. Naudojimasis įvairiais sveikatos informacijos šaltiniais	11
2. lentelė. Sveikatos priežiūros įstaigų platinamų leidinių supratimas	12
3 lentelė. Radijo ir televizijos laidų apie sveikatą supratimas	13
4 lentelė. Gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto teikiamos informacijos apie sveikatą supratimas	14
5 lentelė. Gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto teikiamų rekomendacijų, patarimų bei nurodymų supratimas	15
6 lentelė. Vaistų vartojimo instrukcijų ir užrašų ant pakuočių supratimas	16
7 lentelė. Gebėjimas užpildyti medicininius dokumentus	17
8 lentelė. Kreipimasis, kad padėtų suprasti sveikatos informaciją	18
9 lentelė. Gautos sveikatos informacijos poveikis respondentų sveikatos elgsenai	19
10 lentelė. Respondentų deklaruotų sveikatos elgsenos pokyčių dažnumas	20

LIETUVOS GYVENTOJŲ SVEIKATOS RAŠTINGUMO TYRIMO DUOMENŲ APŽVALGA

Įvadas

Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras kartu su Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos institutu ir savivaldybių visuomenės sveikatos biurais 2012 m. rugsėjo–spalio mėn. atliko 18-os rajonų ir miestų suaugusių gyventojų apklausą, siekdamas įvertinti jų gebėjimus ieškoti ir suprasti sveikatos informaciją. Pirminės sveikatos priežiūros centrų lankytojams ir sveikatos mokymo renginių dalyviams buvo išdalintos 6823 anketos (1, 2 priedai). Jas užpildė 6282 respondentai (92,1 proc.). Tyrimo duomenų analizei panaudotos 6172 anketos (98,2 proc.).

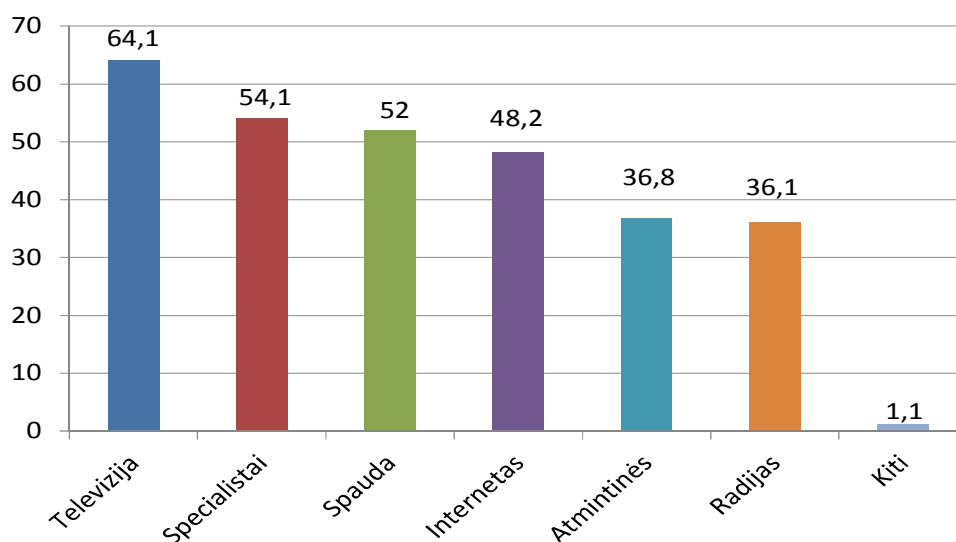
75 proc. respondentų sudarė moterys, 25 proc. – vyrai. Amžiaus vidurkis – 42,5 m. Daugiausia respondentų (69,7 proc.) buvo vidutinio (30–59 m.) amžiaus, 18,1 proc. respondentų buvo jaunesnio (18–29 m.) ir 12,2 proc. – vyresnio amžiaus (≥ 60 m.) žmonės.

Tyrimo duomenų lentelės pateiktos 3 priede. Lentelėse duomenys pateikti procentais. Kai kuriose lentelėse bendra eilutės procentų suma yra didesnė už 100, nes vienas respondentas galėjo pažymėti keletą jam tinkamų atsakymų. Ne visi respondentai atsakė į visus anketos klausimus (nenurodė lyties, amžiaus, išsilavinimo ir kt.), todėl bendras atsakiusių į tam tikrą anketos klausimą asmenų skaičius gali būti mažesnis už bendrą tyrime dalyvavusių respondentų skaičių. Svyravimai neviršijo 5,5 proc. ir esminės įtakos apklausos rezultatams neturėjo.

1. Naudojimas įvairiais sveikatos informacijos šaltiniais

Informacija apie respondentų naudojamą sveikatos informacijos šaltinius, priklausomai nuo jų amžiaus, lyties, išsimokslinimo, užsiėmimo bei sveikatos būklės pateikta 3 priedo 1 lentelėje.

95,1 proc. respondentų geba naudotis nors vienu sveikatos informacijos šaltiniu. Daugelis respondentų naudojami keletu sveikatos informacijos šaltinių (vidutiniškai vienas respondentas naudojami 3 informacijos šaltiniais).

1 pav. Pagrindiniai gyventojų naudoti sveikatos informacijos šaltiniai (procentais)

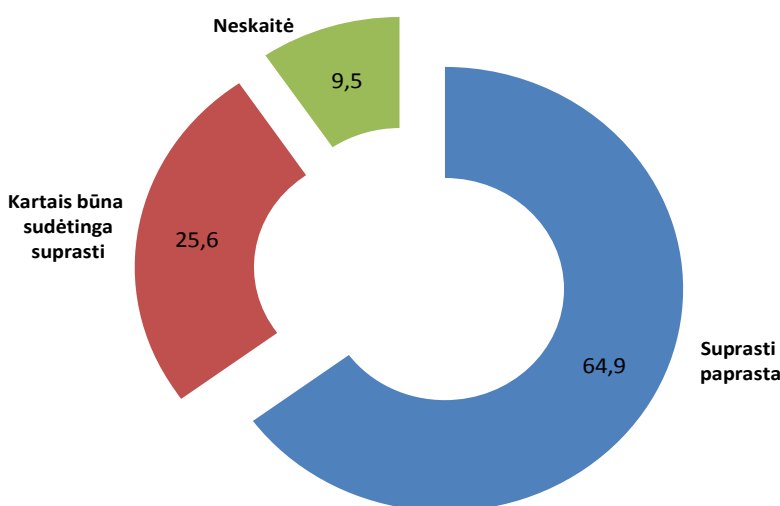
Pastaba: vienas respondentas galėjo nurodyti keletą informacijos šaltinių, todėl bendra suma didesnė už 100

Dažniausiai gyventojai kaip sveikatos informacijos šaltinį nurodė televizijos laidas (64,1 proc.), gydytojų ir kitų sveikatos priežiūros darbuotojų patarimus (54,1 proc.), spaudą (52,0 proc.) ir internetą (48,2 proc.) (1 pav.). Vyrų ir moterų pagrindiniai informacijos šaltiniai nesiskyrė, tik moterys jais naudojosi dažniau nei vyrai. Vyresnio amžiaus žmonės (≥ 60 m.), dažniau naudojosi gydytojų ir kitų sveikatos priežiūros specialistų patarimais (59,2 proc.), klausėsi radijo sveikatos laidų (59,2 proc.), o jaunesni (≤ 29 m.) – dažniau informacijos ieškojo internete (54,6 proc.). Geros sveikatos, dirbantys, su aukščiau išsilavinimu respondentai dažniau naudojami internetu, o nedirbantys, blogesnės sveikatos, turintys žemesnį išsilavinimą dažniau žiūrėjo televizijos ir klausėsi radijo laidų, kreipdavosi patarimų į gydytojus ir kitus sveikatos priežiūros specialistus ($p \leq 0,05$).

2. Gautos sveikatos informacijos supratimas

Duomenys apie iš įvairių šaltinių gautos sveikatos informacijos supratimą, priklausomai nuo respondentų amžiaus, lyties, išsimokslinimo, užimtumo ir sveikatos būklės, pateikti 3 priedo 2–8 lentelėse.

43,1 proc. respondentų kartais arba dažnai būna sudėtinga suprasti gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto teikiamą sveikatos informaciją ar patarimus (48,7 proc.), 38,1 proc. – vaistų vartojimo instrukcijas ir užrašus ant pakuočių, 25,6 proc – sveikatos priežiūros įstaigų platinamus leidinius (2 pav.), 21,0 proc. – radijo ir televizijos sveikatos laidas (iš jų 74,7 proc. turėjo pastabų dėl jų turinio, 27,7 proc.– dėl apipavidalinimo ar pateikimo formos).

2 pav. Sveikatos priežiūros įstaigų platinamų leidinių supratimas (procentais)

Nesuprantančiųjų skaičius didesnis tarp vyresnio amžiaus, žemesnio išsilavinimo, nedirbančių, blogesnės sveikatos būklės respondentų. ($p \leq 0,05$).

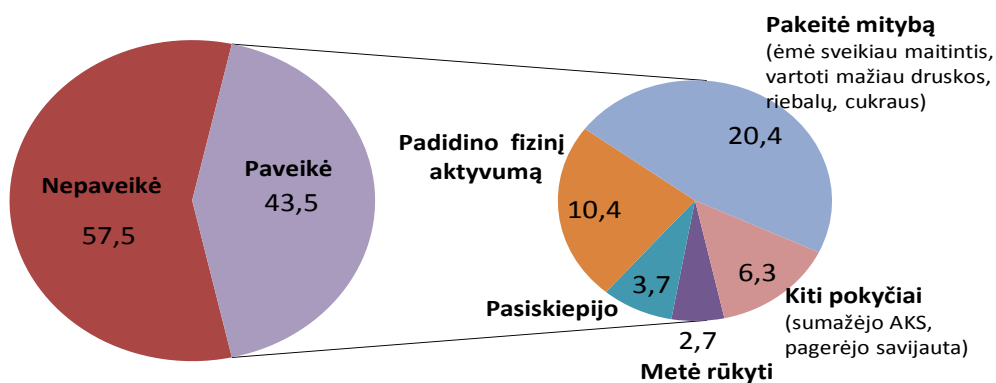
Vyresnio amžiaus (≥ 60 m.) vyrams, žemesnio išsilavinimo, nedirbantiems, blogesnės sveikatos respondentams sudėtingiau suprasti informaciją apie sveikatos stiprinimą ir ligų prevenciją skaitant sveikatos priežiūros įstaigų platinamus leidinius (brošiūras, atmintines, skrajutes), klausantis radijo bei žiūrint televizijos laidas, klausantis gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto teikiamų patarimų, skaitant instrukcijas ir užrašus ant vaistų pakuočių, pildant medicininius dokumentus nei moterims, jaunesnio (≤ 29 m.) ir vidutinio (30–59 m.) amžiaus, aukštesnio išsilavinimo, dirbantiems, geros sveikatos būklės respondentams ($p \leq 0,05$).

Jaunesnio (≤ 29 m.) ir vyresnio amžiaus (≥ 60 m.), žemesnio išsilavinimo, nedirbantys, blogesnės sveikatos respondentai, lyginant su vidutinio amžiaus (30–59 m.), aukštesnio išsilavinimo, dirbančiais, geros sveikatos būklės respondентаis dažniau kreipiasi pagalbos į šeimos narij, draugus ar medicinos personalą, kad jiems padėtų suprasti gautą sveikatos informaciją ($p \leq 0,05$).

3. Gautos sveikatos informacijos poveikis respondentų elgsenai

Duomenys apie gautos sveikatos informacijos poveikį respondentų elgsenai ir jų deklaruotus elgsenos pokyčius pateikti 3 priedo 9 ir 10 lentelėse.

43,5 proc. respondentų deklaravo, kad jų gauta sveikatos informacija iš dalies ar visiškai lėmė jų sveikatos elgsenos pokyčius. Iš jų: 24,0 proc. padidino savo fizinį aktyvumą, 21,3 proc. pradėjo sveikiau maitintis, 19,4 proc. – vartoti mažiau druskos, 8,6 proc. – pasiskiepijo, 7,1 proc. – sumažino arterinį kraujo spaudimą, 6,3 proc. – metė rūkyti, 4,0 proc. – pradėjo vartoti mažiau cukraus, 2,1 proc. – riebalų, 5,7 proc. – ėmė daugiau rūpintis savo sveikata, 1,4 proc. – pagerėjo savijauta.

3 pav. Gautos informacijos poveikis sveikatos elgsenai (procentais)

Padidintas fizinis aktyvumas, sveikesnė mityba, sumažintas druskos vartojimas, metimas rūkyti – dažniausi respondentų deklaruoti sveikatos elgsenos pokyčiai. Tiek vyrų, tiek moterų dažniausias sveikatos elgsenos pokytis buvo padidintas fizinis aktyvumas.

Jaunesni respondentai dažniausiai keitė mitybos įpročius (pradėjo sveikiau maitintis), 30–59 m. respondentai dažniausiai didino fizinį aktyvumą, o 60 m. ir vyresni – dažniausiai mažino druskos vartojimą.

Išvados ir pasiūlymai

1. Pagrindiniai Lietuvos gyventojų sveikatos informacijos šaltiniai yra televizija, gydytojai ir kiti sveikatos priežiūros specialistai, spauda ir internetas. Vyrų ir moterų pagrindiniai informacijos šaltiniai nesiskiria, tik moterys jais pasinaudoja dažniau nei vyrai. Vyresnio amžiaus žmonės dažniau naudojami sveikatos priežiūros specialistų patarimais, klausosi radijo sveikatos laidų, jaunesni – dažniau informacijos ieško internete.

2. 43,1 proc. respondentų būna sudėtinga suprasti gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto patarimus, trečdaliui – vaistų vartojimo instrukcijas ar sveikatos priežiūros įstaigų platinamus leidinius, penktadaliui – radijo ir televizijos laidas. Nesuprantančiųjų skaičius didesnis tarp vyresniojo amžiaus, vyriškos lyties, žemesnio išsilavinimo, nedirbančių, blogesnės sveikatos būklės respondentų.

3. 43,5 proc. respondentų pažymėjo, kad jų gauta sveikatos informacija sąlygojo jų sveikatos elgsenos pokyčius. Jaunesni respondentai dažniau keitė mitybos įpročius, vidutinio amžiaus – didino fizinį aktyvumą, o 60 m. ir vyresni – dažniausiai mažino druskos vartojimą.

4. Siekiant padidinti perduodamos sveikatos informacijos prieinamumą jaunesnio amžiaus, daugiau išsilavinusiems, sveikiems gyventojams dažniau naudotinas internetas, o vyresnio amžiaus, žemesnio išsilavinimo, blogesnės sveikatos asmenims dažniau naudotinos radijo laidos, specialistų patarimai.

5. Siekiant pagerinti gyventojams perduodamos sveikatos informacijos suprantamumą (jos efektyvumą) teikiant sveikatos patarimus, rengiant sveikatos laidas ir sveikatos žinias propaguojančius leidinius, reikia atkreipti dėmesį į gyventojų, kuriems ši informacija skirta, amžių, išsilavinimą, užimtumą bei sveikatos būklę.

GYVENTOJŲ SVEIKATOS RAŠTINGUMO TYRIMO ANKETA

Gerbiamasis (-oji),

Lietuvoje, kaip ir kitose šalyse, yra tiriamas įvairaus amžiaus žmonių sveikatos raštingumas (gebėjimai ieškoti ir suprasti įvairiais informacijos kanalais perduodamą informaciją apie sveikatą). Maloniai prašome perskaityti šios anketos klausimus ir pažymėti Jums tinkamiausią atsakymo variantą(-us) arba nurodytoje vietoje įrašyti savo atsakymą. Anketa anoniminė, savo vardo ir pavardės nurodyti nereikia.

1. Kokiais informacijos šaltiniais naudojotės, gilindami savo žinias apie sveikatą?

(galimi keli tinkami atsakymai)

- 1.1 klausausi radijo sveikatos laidų
- 1.2. žiūriu televizijos sveikatos laidas
- 1.3. skaitau laikraščius, žurnalus ir kitus periodinius leidinius, straipsnius sveikatos tematika
- 1.4. skaitau brošiūras, atmintines ir kitus sveikatos žinias propaguojančius leidinius
- 1.5. naudojuosi gydytojų ir kitų sveikatos priežiūros darbuotojų konsultacijomis, patarimais
- 1.6. naršau interneto svetaines, kuriose skelbiama informacija sveikatos klausimais
- 1.7. kitais (įrašyti): _____
- 1.8. sveikatos informacija nesidomiu.....

2. Ar Jums paprasta suprasti informaciją apie sveikatos stiprinimą ir ligų prevenciją skaitant sveikatos priežiūros įstaigų platinamus leidinius (brošiūras, atmintines, skrajutes ir kt.)?

- 2.1. paprasta
- 2.2. kartais būna sudėtinga (jeigu būna sudėtinga atsakykite ir į 3 anketos klausimus)
- 2.3. nežinau, nes neteko skaityti

3. Jeigu būna sudėtinga, tai dėl:

- 3.1. informacijos turinio (daug terminų, tarptautinių žodžių, neaiškiai dėstomos mintys ir kt.)
- 3.2. formos ir apipavidalinimo (mažos ar įmantrios raidės, blyškios spalvos ir pan.).....
- 3.3. kitų priežasčių (įrašyti): _____

4. Ar Jums paprasta suprasti informaciją apie sveikatos stiprinimą ir ligų prevenciją klausantis radijo ar žiūrint televizijos sveikatos laidas?

- 4.1. paprasta
- 4.2. kartais būna sudėtinga (jeigu būna sudėtinga, atsakykite į 5 anketos klausimus)
- 4.3. nežinau, nes neteko girdėti ar žiūrėti tokių laidų

5. Jeigu būna sudėtinga, tai dėl:

- 5.1. turinio (daug terminų, tarptautinių žodžių, nesuprantama minčių dėstymo logika ir kt.)
- 5.2. pateikimo (neaiški, nerišli kalba, nesuprantami vaizdai ar iliustracijos).....
- 5.3. kitų priežasčių (įrašyti): _____

6. Ar paprasta suprasti gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto teikiamą informaciją apie jūsų ar jūsų artimųjų sveikatą?

- 6.1. paprasta
- 6.2. kartais būna sudėtinga
- 6.3. dažnai būna sudėtinga
- 6.4. nežinau, nes neteko kreiptis

7. Ar dažnai būna sunku suprasti gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto rekomendacijas, patarimus bei nurodymus?

- 7.1. dažnai
- 7.2. kartais
- 7.3. labai retai
- 7.4. nežinau, nes neteko kreiptis

8. Ar dažnai būna neaišku, kaip vartoti vaistus, nes sunku suprasti instrukcijos turinį ar užrašus ant vaistų pakuočių?

- 8.1. labai retai
- 8.2. kartais
- 8.3. dažnai
- 8.4. nežinau, nes vaistų nevartoju...

9. Ar dažnai Jums būna sudėtinga užpildyti medicininius dokumentus (pavyzdžiui, registracijos pas gydytoją taloną ar kitą formą)?

- 9.1. labai retai
- 9.2. kartais
- 9.3. dažnai
- 9.4. nežinau, nes neteko pildyti...

10. Ar dažnai kreipiatės į ką nors pagalbos (pavyzdžiui, šeimos narį, draugus, medicinos personalą), kad padėtų Jums suprasti gautą sveikatos informaciją?

- 10.1. labai retai
- 10.2. kartais
- 10.3. dažnai
- 10.5. nesikreipiau, nes nebuvo poreikio

11. Ar gauta su sveikata susijusi informacija paveikė jūsų elgesį savo sveikatos atžvilgiu?

- 11.1. taip (jeigu paveikė, atsakykite į 12 anketos klausimus)
- 11.2. iš dalies (jeigu paveikė, atsakykite į 12 anketos klausimus)
- 11.3. ne
- 11.4. nežinau, nes tokios informacijos negavau

12. Jeigu paveikė, tai kaip (įrašykite):

(Pavyzdžiui, metėte rūkyti, padidinote fizinį aktyvumą, mažiau vartojate druskos, sumažėjo kraujo spaudimas, pasiskiepijote ir kt.)

13. Kaip Jūs vertinate savo sveikatos būklę? Ji yra:

- 13.1. gera
- 13.2. vidutinė
- 13.3. blogesnė nei vidutinė

14. Jūsų lytis: vyras – , ... moteris –

15. Gimimo metai (įrašyti): _____

16. Jūsų išsimokslinimas:

- 16.1. pagrindinis, nebaigtas vidurinis
- 16.2. vidurinis, vidurinis ir profesinis
- 16.3. aukštesnysis
- 16.4. aukštasis

17. Jūs esate:

- 17.1. studentas
- 17.2. samdomas darbuotojas, tarnautojas
- 17.3. savarankiškai dirbantis (verslininkas, ūkininkas, patentininkas)
- 17.4. bedarbis
- 17.5. nedirbantis (pensininkas, turintis negalią)

18. Kur Jūs gyvenate (miesto ar rajono pavadinimas): _____

Dėkojame už dalyvavimą

**GYVENTOJŲ SVEIKATOS RAŠTINGUMO TYRIMO
ANKETŲ STATISTIKA**

Savivaldybių visuomenės sveikatos biurai	Išduotų anketų skaičius (vnt.)	Gražintų anketų skaičius (vnt.)	Įvestų (apdorotų) anketų skaičius (vnt.)
Alytaus miesto VSB	400	362	355
Biržų VSB	400	411	410
Ignalinos VSB	400	319	317
Kauno rajono VSB	400	303	299
Kelmės VSB	400	376	373
Lazdijų VSB	400	406	402
Pakruojo VSB	400	406	399
Pasvalio VSB	400	418	416
Pagėgiai (Šilutės VSB)	180	180	178
Panevėžio rajono VSB	400	438	438
Plungės VSB	400	265	263
Prienų VSB	400	330	281
Šakių VSB	400	400	398
Šilalės VSB	400	340	334
Šilutės VSB	243	243	239
Ukmergės VSB	400	344	342
Varėnos VSB	400	386	386
Vilkaviškis (Šakių VSB)	400	355	342
Iš viso	6823	6282	6172

1 lentelė. Naudojimas įvairiais sveikatos informacijos šaltiniais (procentais¹).

n=5832 (vyrų – 1439, moterų – 4301, nenurodė - 92)		Naudoti informacijos šaltiniai								Nesinau- dojo
		radijas	televi- zija	spauda	atmintinės	sveikatos specialistai	interne- tas	rengi- niai	draugai	
Iš viso	≤ 29 m.	20,6	49,7	38,9	26,0	45,5	54,6	0,3	0,8	8,7
	30-59 m.	36,0	65,6	54,7	38,9	55,4	51,1	0,6	0,7	4,0
	≥ 60 m.	59,2	77,5	55,6	40,8	59,2	22,8	0,3	0,4	4,5
	Visi	36,1	64,1	52,0	36,8	54,1	48,2	0,5	0,7	4,9
Vyrai	≤ 29 m.	23,0	39,8	25,8	18,6	36,7	44,6	0,8	0,3	18,4
	30-59 m.	34,5	52,2	39,9	26,2	47,0	34,2	-	0,3	10,5
	≥ 60 m.	54,3	68,6	47,3	29,8	48,9	14,9	-	0,5	8,0
	Visi vyrai	35,2	53,6	38,4	25,8	46,3	35,6	0,2	0,4	12,6
Moterys	≤ 29 m.	19,0	55,6	46,7	30,2	50,5	60,6	-	0,9	2,9
	30-59 m.	36,2	69,2	58,9	42,4	57,7	56,1	0,7	0,9	2,2
	≥ 60 m.	60,8	80,7	58,7	45,6	63,9	26,1	0,4	0,4	3,1
	Visos moterys	38,6	72,6	60,6	43,2	60,8	56,7	0,6	0,8	2,6
Išsimokslinimas	Pagrindinis	39,1	57,1	35,4	26,5	49,2	28,6	0,3	0,9	7,9
	Vidurinis	36,0	63,9	46,2	31,4	49,0	34,5	0,3	0,2	6,9
	Aukštesnysis	38,6	67,6	52,9	37,8	52,1	47,5	0,6	0,9	3,6
	Aukštasis	33,5	64,6	60,6	42,8	59,9	64,7	0,7	0,7	3,0
Užimtumas	Studentas	18,0	47,5	35,3	21,1	47,7	51,4	0,2	0,8	10,5
	Samdomas	34,9	66,4	57,0	39,4	56,1	55,2	0,6	0,7	3,5
	Verslininkas	33,8	53,2	40,3	31,0	45,1	40,9	0,6	0,4	6,1
	Bedarbis	34,2	61,3	37,2	31,3	48,3	31,5	-	0,4	8,8
	Nedirbantis ²	61,4	73,2	52,6	38,7	56,0	16,4	0,2	0,7	5,3
Sveikatos būklė	Gera	29,7	56,9	48,3	33,0	50,1	53,3	0,6	0,7	6,1
	Vidutinė	38,8	69,1	54,7	31,1	56,1	46,7	0,5	0,6	3,8
	Bloga	47,4	65,4	48,9	37,4	56,6	31,4	-	1,4	4,9

¹ Pastaba: vienas respondentas galėjo pažymėti keletą tinkamų atsakymų, todėl bendra eilutės procentų suma yra didesnė už 100 (pvz., pirmoje eilutėje stulpelyje „Radijas“ įrašytas skaičius „20,6“ reiškia, kad 20,6 proc. 29 m. ir jaunesnio amžiaus respondentų žinias apie sveikatą gilino klausydamiesi radijo sveikatos laidų. Dalis tų pačių respondentų dar galėjo žiūrėti televizijos laidas, skaityti laikraščius, naršyti internete, todėl jų atsakymai įeina ir į kt. naudotų informacijos šaltinių duomenis).

² Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

2 lentelė. Sveikatos priežiūros įstaigų platinamų leidinių supratimas (procentais).

n=6004 (vyrų – 1481, moterų – 4523, nenurodė - 92)		Suprasti:			Sudėtinga buvo suprasti dėl:		
		paprasta	kartais būna sudėtinga	nežino, nes neteko skaityti	turinio	formos ir apipavidalinimo	kitų priežasčių
Iš viso	≤ 29 m.	57,9	29,3	12,8	79,4	19,8	0,8
	30-59 m.	69,0	22,4	8,5	77,5	21,8	0,7
	≥ 60 m.	51,7	38,2	10,1	66,2	32,7	1,1
	Visi	64,9	25,6	9,5	76,0	23,2	0,8
Vyrai	≤ 29 m.	55,3	22,1	22,6	70,4	29,0	0,6
	30-59 m.	58,1	23,5	18,4	73,3	26,1	0,6
	≥ 60 m.	40,3	44,8	14,9	65,2	34,8	-
	Visi vyrai	55,2	25,9	18,9	70,8	28,8	0,4
Moterys	≤ 29 m.	59,2	33,8	7,0	84,7	14,3	1,0
	30-59 m.	72,0	22,1	5,9	78,7	20,5	0,8
	≥ 60 m.	55,6	36,2	8,2	66,5	31,9	1,6
	Visos moterys	68,1	25,4	6,5	77,9	21,1	1,0
Išsimokslinimas	Pagrindinis	45,0	39,4	15,6	73,0	26,7	0,3
	Vidurinis	55,9	32,1	11,9	74,5	24,5	1,0
	Aukštesnysis	67,6	23,7	8,7	74,7	23,9	1,4
	Aukštasis	75,8	17,8	6,4	80,5	19,0	0,5
Užimtumas	Studentas	56,1	28,7	15,2	80,4	19,2	0,4
	Samdomas	70,1	22,5	7,4	79,5	19,5	1,0
	Verslininkas	62,0	23,0	15,0	71,2	28,8	-
	Bedarbis	57,2	29,2	13,5	71,0	28,0	1,0
	Nedirbantis ¹	45,0	43,0	11,9	64,0	35,1	0,9
Sveikatos būklė	Gera	71,0	18,2	10,8	78,4	20,6	1,0
	Vidutinė	63,0	28,6	8,4	77,1	22,1	0,8
	Bloga	45,3	43,6	11,0	63,1	36,4	0,5

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

3 lentelė. Radijo ir televizijos laidų apie sveikatą supratimas (procentais).

n=5730 (vyrų – 1406, moterų – 4232, nenurodė - 92)		Suprasti:			Sudėtinga buvo suprasti dėl:		
		paprasta	kartais būna sudėtinga	nežino (nes neklauso ir nežiūri)	turinio	pateikimo	kitų priežasčių
Iš viso	≤ 29 m.	64,2	22,9	12,8	68,9	30,9	0,2
	30-59 m.	75,6	17,9	6,5	76,2	22,5	1,3
	≥ 60 m.	58,6	36,3	5,1	76,0	24,0	-
	Visi	71,5	21,0	7,5	74,7	27,7	0,6
Vyrų	≤ 29 m.	56,6	19,7	23,6	61,3	38,7	-
	30-59 m.	67,3	19,9	12,8	68,8	30,5	0,7
	≥ 60 m.	50,5	38,5	11,0	7,2	28,0	-
	Visi vyrai	62,6	22,2	15,2	66,7	32,9	0,4
Moterys	≤ 29 m.	68,4	25,0	6,7	73,5	26,1	0,4
	30-59 m.	77,8	17,4	4,8	78,9	20,0	1,1
	≥ 60 m.	61,5	35,7	2,8	78,6	21,4	-
	Visos moterys	74,4	20,6	4,9	77,6	21,6	0,8
Išsimokslinimas	Pagrindinis	56,9	32,2	10,9	74,9	25,1	-
	Vidurinis	63,4	27,6	9,0	74,8	25,0	0,2
	Aukštesnysis	72,4	21,8	5,8	73,5	25,4	1,1
	Aukštasis	81,2	12,6	6,2	74,4	24,2	1,4
Užimtumas	Studentas	64,2	22,9	12,9	70,4	29,6	-
	Samdomas	76,0	17,8	6,1	77,4	21,6	1,0
	Verslininkas	68,0	21,5	10,5	70,0	29,3	0,7
	Bedarbis	65,9	23,0	11,2	67,6	32,4	-
	Nedirbantis ¹	54,0	39,9	6,1	71,7	28,3	-
Sveikatos būklė	Gera	75,9	14,6	9,5	76,2	23,1	0,7
	Vidutinė	70,5	23,7	5,8	74,7	24,8	0,5
	Bloga	53,1	38,6	8,3	68,3	30,6	1,1

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

4 lentelė. Gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto teikiamos informacijos apie sveikatą supratimas (procentais).

n=5817 (vyrų – 1435, moterų – 4290, nenurodė – 92)		Suprasti:			Nežino, nes neteko kreiptis
		paprasta	kartais būna sudėtinga	dažnai būna sudėtinga	
Iš viso	≤ 29 m.	48,6	40,7	4,0	6,8
	30-59 m.	55,1	36,8	5,0	3,1
	≥ 60 m.	49,2	38,1	10,2	2,5
	Visi	53,2	37,7	5,4	3,7
Vyrai	≤ 29 m.	49,2	32,6	4,1	14,1
	30-59 m.	52,3	33,6	6,5	7,6
	≥ 60 m.	42,2	39,0	14,4	4,3
	Visi vyrai	50,4	33,9	7,0	8,7
Moterys	≤ 29 m.	47,9	45,9	3,7	2,5
	30-59 m.	55,9	37,8	4,5	1,8
	≥ 60 m.	51,6	38,0	8,5	2,0
	Visos moterys	54,1	39,1	4,8	2,1
Išsimokslinimas	Pagrindinis	44,3	40,7	9,8	5,3
	Vidurinis	46,4	42,2	7,0	4,4
	Aukštesnysis	54,9	35,7	5,0	4,5
	Aukštasis	59,8	34,8	3,1	2,3
Užimtumas	Studentas	48,1	40,4	5,0	6,5
	Samdomas	55,4	37,1	4,3	3,2
	Verslininkas	51,8	37,3	5,9	5,0
	Bedarbis	50,2	39,1	5,7	5,0
	Nedirbantis ¹	45,1	39,6	12,6	2,7
Sveikatos būklė	Gera	58,6	32,2	3,1	6,1
	Vidutinė	51,0	41,2	5,7	2,1
	Bloga	39,4	40,5	17,0	3,2

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

5 lentelė. Gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto teikiamų rekomendacijų, patarimų bei nurodymų supratimas (procentais).

n=6030 (vyrų – 1478, moterų – 4460, nenurodė - 92)		Būna sunku suprasti :			Nežino, nes neteko kreiptis
		dažnai	kartais	labai retai	
Iš viso	≤ 29 m.	5,3	42,4	43,6	8,7
	30-59 m.	4,9	42,4	48,1	4,6
	≥ 60 m.	10,5	47,6	38,7	3,2
	Visi	5,6	43,1	46,2	5,2
Vyrų	≤ 29 m.	6,6	37,9	40,4	15,1
	30-59 m.	6,7	41,6	41,9	9,8
	≥ 60 m.	13,6	48,4	34,2	3,8
	Visi vyrai	7,6	41,7	40,5	10,2
Moterų	≤ 29 m.	4,2	45,3	45,7	4,8
	30-59 m.	4,4	42,6	49,9	3,1
	≥ 60 m.	9,0	47,1	41,0	2,9
	Visos moterys	4,9	43,7	48,0	3,5
Išsimokslinimas	Pagrindinis	12,0	46,5	35,5	6,1
	Vidurinis	6,4	50,8	37,6	5,2
	Aukštesnysis	5,3	44,0	44,6	6,0
	Aukštasis	3,3	36,3	56,0	4,4
Užimtumas	Studentas	6,0	42,3	42,7	8,9
	Samdomas	4,1	42,1	49,3	4,5
	Verslininkas	5,7	43,7	43,1	7,4
	Bedarbis	8,3	43,8	40,9	7,0
	Nedirbantis ¹	12,4	51,3	33,1	3,2
Sveikatos būklė	Gera	4,9	34,0	52,7	8,4
	Vidutinė	4,8	49,2	42,9	3,0
	Bloga	15,9	47,4	33,2	3,5

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

6 lentelė. Vaistų vartojimo instrukcijų ir užrašų ant pakuočių supratimas (procentais).

n=5794 (vyrų – 1434, moterų – 4268, nenurodė – 92)		Būna sunku suprasti:			Nežino, nes vaistų nevartoja
		labai retai	kartais	dažnai	
Iš viso	≤ 29 m.	56,2	29,5	4,6	9,7
	30-59 m.	59,3	32,5	3,6	4,7
	≥ 60 m.	40,5	42,6	13,6	3,3
	Visi	56,5	33,1	5,0	5,4
Vyrai	≤ 29 m.	49,1	28,9	4,3	17,6
	30-59 m.	46,5	38,5	5,4	9,8
	≥ 60 m.	36,0	45,7	15,6	2,7
	Visi vyrai	45,7	37,1	6,4	10,8
Moterys	≤ 29 m.	60,9	29,7	4,8	4,6
	30-59 m.	62,8	30,6	3,2	3,3
	≥ 60 m.	42,6	41,4	12,7	3,4
	Visos moterys	60,1	31,7	4,6	3,6
Išsimokslinimas	Pagrindinis	44,3	37,8	11,1	6,8
	Vidurinis	50,9	36,4	5,9	6,9
	Aukštesnysis	55,8	34,7	4,4	5,1
	Aukštasis	64,6	28,5	2,9	4,1
Užimtumas	Studentas	58,5	27,9	4,1	9,5
	Samdomas	60,9	31,4	3,2	4,4
	Verslininkas	48,4	37,7	4,6	9,3
	Bedarbis	46,0	38,4	8,4	7,2
	Nedirbantis ¹	38,2	42,1	16,0	3,7
Sveikatos būklė	Gera	60,9	26,1	2,7	10,3
	Vidutinė	55,9	37,0	4,9	2,3
	Bloga	35,7	41,1	20,9	2,3

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

7 lentelė. Gebėjimas užpildyti medicininius dokumentus (procentais).

n=5769 (vyrų – 1436, moterų – 4241, nenurodė – 92)		Būna sudėtinga užpildyti:			Nežino, nes neteko pildyti
		labai retai	kartais	dažnai	
Iš viso	≤ 29 m.	46,5	25,9	3,8	23,7
	30-59 m.	51,5	21,6	3,1	23,8
	≥ 60 m.	31,9	27,0	13,3	27,9
	Visi	48,2	23,1	4,5	24,3
Vyrai	≤ 29 m.	38,0	25,3	6,1	30,6
	30-59 m.	40,1	26,4	5,7	27,8
	≥ 60 m.	31,0	24,6	16,6	27,8
	Visi vyrai	38,2	26,6	7,1	28,2
Moterys	≤ 29 m.	51,7	26,5	2,3	19,4
	30-59 m.	54,8	20,0	2,3	22,8
	≥ 60 m.	32,2	27,8	11,6	28,4
	Visos moterys	51,6	22,0	3,5	23,0
Išsimokslinimas	Pagrindinis	30,8	29,3	13,0	27,0
	Vidurinis	39,6	27,0	5,2	28,2
	Aukštesnysis	50,7	25,1	3,5	20,7
	Aukštasis	58,0	17,9	1,9	22,2
Užimtumas	Studentas	42,6	27,1	4,5	25,8
	Samdomas	53,5	20,0	2,5	24,1
	Verslininkas	40,3	29,3	3,6	26,8
	Bedarbis	40,7	30,8	8,6	19,8
	Nedirbantis ¹	27,1	31,8	15,9	25,1
Sveikatos būklė	Gera	53,7	18,8	2,5	24,9
	Vidutinė	46,1	25,9	4,1	23,9
	Bloga	31,4	28,0	19,3	21,3

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

8 lentelė. Kreipimasis, kad padėtų suprasti sveikatos informaciją (procentais).

n=5796 (vyrų – 1432, moterų – 4272, nenurodė – 92)		Tenka kreiptis pagalbos:			Nesikreipė, nes nebuvo poreikio
		labai retai	kartais	dažnai	
Iš viso	≤ 29 m.	35,7	35,9	7,6	20,8
	30-59 m.	38,7	32,6	5,1	23,5
	≥ 60 m.	26,3	37,4	19,5	16,7
	Visi	36,7	33,8	7,3	22,2
Vyrai	≤ 29 m.	28,1	36,1	8,2	27,6
	30-59 m.	35,8	33,6	7,8	22,8
	≥ 60 m.	31,2	37,6	21,0	10,2
	Visi vyrai	33,1	35,0	9,7	22,3
Moterys	≤ 29 m.	39,9	36,2	7,3	16,6
	30-59 m.	39,3	32,3	4,4	23,9
	≥ 60 m.	24,9	37,3	18,5	19,3
	Visos moterys	37,6	33,6	6,5	22,4
Išsimokslinimas	Pagrindinis	29,3	37,6	17,7	15,3
	Vidurinis	33,2	37,8	8,8	20,2
	Aukštesnysis	36,6	34,8	5,6	23,0
	Aukštasis	40,9	29,7	4,0	25,4
Užimtumas	Studentas	35,4	36,0	7,7	20,9
	Samdomas	38,9	32,7	4,3	24,1
	Verslininkas	35,3	36,1	6,3	22,3
	Bedarbis	33,1	34,7	13,3	18,9
	Nedirbantis ¹	23,6	39,8	24,3	12,3
Sveikatos būklė	Gera	41,3	28,6	4,1	25,9
	Vidutinė	34,7	37,5	7,3	20,5
	Bloga	23,5	33,8	26,6	16,0

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

9 lentelė. Gautos sveikatos informacijos poveikis respondentų sveikatos elgsenai (procentais).

n=5666 (vyrų – 1395, moterų – 4183, nenurodė – 88)		Gautos informacijos poveikis:			Sveikatos informacija nesidomėjo
		paveikė	iš dalies paveikė	nepaveikė	
Iš viso	≤ 29 m.	12,2	22,6	52,9	12,2
	30-59 m.	16,4	28,0	45,6	10,0
	≥ 60 m.	20,8	31,0	38,0	10,2
	Visi	16,1	27,4	46,0	10,5
Vyrai	≤ 29 m.	10,7	21,4	50,8	17,2
	30-59 m.	12,0	22,8	52,2	13,0
	≥ 60 m.	22,5	25,3	41,6	10,7
	Visi vyrai	13,0	22,4	50,7	13,9
Moterys	≤ 29 m.	13,4	23,1	54,3	9,2
	30-59 m.	17,8	29,6	43,4	9,3
	≥ 60 m.	20,6	32,8	36,9	9,7
	Visos moterys	17,2	28,9	44,5	9,4
Išsimokslinimas	Pagrindinis	13,6	25,9	47,6	12,9
	Vidurinis	12,5	24,1	51,2	12,1
	Aukštesnysis	13,7	27,4	47,4	11,5
	Aukštasis	20,3	30,1	41,4	8,2
Užimtumas	Studentas	13,7	22,3	50,7	13,3
	Samdomas	16,4	29,2	44,4	10,1
	Verslininkas	12,6	24,4	51,6	11,3
	Bedarbis	11,4	18,7	57,0	12,9
	Nedirbantis ¹	21,6	28,7	40,7	9,0
Sveikatos būklė	Gera	15,2	19,4	52,0	13,5
	Vidutinė	15,8	32,7	42,8	8,7
	Bloga	24,0	27,9	38,9	9,2

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)

10 lentelė. Respondentų deklaruotų sveikatos elgsenos pokyčių dažnumas (procentais).

n=2189 (vyrų – 394, moterų – 1788, nenurodė – 7)		Respondentų elgsenos pokyčiai:									
		metė rūkyti	pasiskiepijo	sumažėjo AKS	padidino fizinį akt.	mažiau druskos	mažiau cukraus	mažiau riebalų	sveikiau maitinasi	rūpinasi sveikata	pagerėjo savijauta
Iš viso	< 29	7,7	7,4	0,4	25,1	13,3	4,1	0,7	27,3	11,4	2,6
	30-59	5,5	8,4	7,5	24,8	18,2	4,1	2,1	22,3	5,7	1,3
	60 >	8,8	10,6	10,9	19,0	29,9	3,6	3,3	11,8	1,2	0,9
	Visi	6,3	8,6	7,1	24,0	19,4	4,0	2,1	21,3	5,7	1,5
Vyrai	< 29	20,9	7,5	1,5	35,8	11,9	1,5	-	10,4	9,0	1,5
	30-59	15,6	8,6	9,0	25,7	18,8	2,4	2,0	12,2	4,5	0,8
	60 >	25,6	15,9	7,3	17,1	15,9	2,4	1,2	11,0	1,2	2,4
	Visi vyrai	18,8	9,9	7,4	25,6	17,0	2,3	1,5	11,7	4,6	1,2
Moterys	< 29	3,4	7,4	-	21,7	13,8	4,9	1,0	32,5	12,3	3,0
	30-59	3,5	8,5	7,1	24,7	18,1	4,4	2,2	24,2	5,9	1,4
	60 >	2,8	8,9	12,1	19,8	34,7	4,0	4,0	12,1	1,2	0,4
	Visos moterys	3,4	8,4	7,0	23,7	19,9	4,4	2,3	23,5	6,0	1,4
Išsismokslinimas	Pagrindinis	8,5	13,3	9,7	18,8	2,6	4,8	3,6	10,3	3,0	1,8
	Vidurinis	9,7	10,6	10,6	20,5	22,2	3,6	1,9	14,6	5,1	1,3
	Aukštesn.	8,5	7,5	8,2	24,1	22,4	3,2	1,2	19,4	4,5	1,0
	Aukštasis	3,9	7,8	5,0	26,4	16,2	4,3	2,0	26,1	6,7	1,5
Užimtumas	Studentas	7,3	8,2	-	31,8	11,8	4,5	1,8	23,6	9,1	1,8
	Samdomas	4,9	8,5	7,2	25,8	19,8	4,8	2,2	24,5	0,6	1,7
	Verslinink.	13,6	11,2	5,6	31,2	15,2	2,4	-	17,6	3,2	-
	Bedarbis	18,6	8,8	13,7	19,6	18,6	2,9	0,9	10,8	5,9	-
	Nedirbantis ¹	8,0	12,2	11,0	18,6	29,1	1,3	3,8	13,5	1,7	0,8
Sveikatos būklė	Gera	5,8	7,6	2,7	29,5	13,5	4,1	1,3	26,3	7,7	1,7
	Vidutinė	6,0	9,0	8,7	22,1	21,7	4,2	2,6	19,3	5,1	1,2
	Bloga	8,6	11,4	13,7	18,9	24,0	1,7	1,7	16,0	2,3	1,7

¹ Nedirbantis – pensininkas, turintis negalią, namų šeimininkė (bet ne bedarbis)